

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Hoorn
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 603
1620 AR HOORN NH

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

DSO-verzoeknummer
OLO 8324635

Onze referentie
1486598

Uw referentie

Datum 27 maart 2024
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit

Naam Buitenrust
Adres Westerblokker 159
Postcode/plaats 1695AE Blokker
Gemeente/provincie Hoorn; Noord-Holland;
Monumentnummer 517433, 517433 en 517434

Geacht college,

Op 15 januari 2024 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 4.32 lid 1 onder b, van het Omgevingsbesluit (Ob). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning nog niet te verlenen. De volgende onderdelen dienen aangepast/ aangevuld te worden;

- Restauratievisie;
- Verduurzaming in zowel geschrift als op tekening;
- Onderbreken lichtstrook dak, linkerzijgevel;
- Kleurhistorisch onderzoek;
- Behoudt muuraanzetten nieuwe gang;
- Uitwerking plan t.b.v. 'blauwe muur';
- Uitwerking erfgoedinrichting.

Bovenstaande ter advisering voorleggen aan de gemeentelijke erfgoedcommissie.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Aan u wordt een omgevingsvergunning gevraagd voor de restauratie en de herbestemming van de rijksmonumentale stolpboerderij Buitenrust aan de Westblokker 159 te Hoorn. De agrarische bestemming wordt opgeheven en wordt een kinderdagverblijf.

Motivering*Algemeen*

De huidige vorm van de stolpboerderij dateert uit 1862 en is gebouwd in opdracht van eigenaar Cornelis Blaauw. In 1965 werd de houten achtergevel vervangen door de huidige bakstenen gevel. De stolpboerderij is een gaaf bewaard gebleven voorbeeld van de traditionele 19^e-eeuwse agrarische bouwkunst, kenmerkend voor West-Friesland. Ook heeft de boerderij zeldzaamheidswaarde vanwege het opvallend gaaf gewaard gebleven interieur. Door Ralling Bouwhistorie en Restauratie is een Bouwhistorische Verkenning opgesteld (d.d. juli 2023). Ik onderschrijf de hierin opgenomen bouwhistorische waardering.

De boerderij verkeert in een achterstallige staat van onderhoud. Een nieuwe bestemming is dan ook van belang voor het behoud van deze stolpboerderij. Deze wordt gevonden in de vorm van een kinderdagverblijf. De huidige agrarische functie wordt hiermee opgeheven. Op 5 maart 2024 heeft een locatiebezoek plaatsgevonden. Hierbij was vanuit de gemeente Hoorn een vertegenwoordiger aanwezig, de architect en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

In algemene zin ontbreekt het aan een restauratievisie. Ik adviseer om deze aan de gemeente erfgoedcommissie ter advisering voor te leggen.

Exterieur

De twee meest prominente zijden, namelijk de voorgevel en de rechterzijgevel, blijven ongewijzigd. Deze zijn de representatieve gevels, wat ook terug te zien is in de dakspiegels. De andere twee gevels (achter- en linkerzijgevel) wijzigen daarentegen wel ingrijpend ten behoeve van de nieuwe functie. Opmerkingen hebben vooral op deze twee gevels betrekking. In algemene zin wil ik echter opmerken dat het onduidelijk is welke maatregelen getroffen worden t.a.v. de verduurzaming. Ik adviseer om dit zowel in geschrift als in tekening weer te geven en ter advisering aan de gemeentelijke erfgoedcommissie voor te leggen.

De voormalige houten achtergevel is in 1965 vervangen voor de huidige bakstenen gevel. In deze gevel (zowel muur- als dakvlak) wordt een grote ingreep voorgesteld. Dit ten behoeve van het creëren van extra daglichtintrede in de boerderij. Zowel het muur- als het dakvlak worden voorzien van forse dakvlakken. De sporen in het dak blijven hierbij behouden. De vorm in het dak refereert naar een moderne dakspiegel en wekt tevens de indruk van een 'gat' in de rieten kap. Daar zowel de structuur en hoofdvorm van de boerderij behouden blijven en hiermee in dit geval de cultuurhistorische waarden niet onevenredig worden aangetast ben ik akkoord met dit voorstel. Aanvullend adviseer ik om een berekening te laten uitvoeren naar de thermische consequenties van de nieuwe daglichttoetredingen voor zowel het entreegebied als voor de ruimten in het vierkant.

De linkerzijgevel zal eveneens een aantal wijzigingen ondergaan. Zo wordt voorgesteld om extra sparingen te maken in de gevels, waarbij het glasvlak gelijk ligt met het metselwerk. De sparingen worden onder de bestaande stalramen gesitueerd, waarbij de huidige ritmiek behouden blijft en duidelijk afleesbaar is dat een nieuwe tijdslaag is toegevoegd. Ditzelfde geldt voor de toevoegen van een tweetal deuren. Ik kan mij, gezien de beoogde nieuwe functie, vinden in het voorstel. Tevens wordt een glasstrook voorgesteld in de dakkap. Ik adviseer om deze niet in zijn geheel door te trekken, maar in het midden te doorbreken zodat de rietkap hier doorloopt. Dit ter vergroting van behoudt van de historische context en afleesbaarheid van een nieuwe toevoegen in een oorspronkelijk gesloten kap.

Interieur

Het interieur is nog gaaf bewaard gebleven en vertegenwoordigd daarom hoge cultuurhistorische waarden. Ingrepen dienen dan ook met uiterste zorgvuldigheid plaats te vinden. De stijlkamers aan de voorzijde van de boerderij blijven behouden en worden gerestaureerd. Ten behoeve hiervan dient kleurhistorisch onderzoek plaats te vinden conform de uitvoeringsrichtlijn voor kleurhistorisch onderzoek (ERM, [URL 2004](#)). Ik adviseer de resultaten van dit onderzoek de basis te laten zijn voor de restauratieopgave in deze ruimten.

De kenmerkende structuur van de stolpboerderij blijft behouden. Het vierkant wordt door middel van glazen puien dichtgezet aan de binnenzijde. Zo blijft de gehele gebintconstructie beleefbaar. Ik ben positief over deze aanpak.

In het voorliggend plan wordt voorgesteld om een gang te creëren vanaf de zogenaamde rouw- en trouwdeur. In de Bouwhistorische Verkenning (d.d. juli 2023) wordt echter hoge bouwhistorische waarden toegekend aan de ruimten hierachter. Het realiseren van een gang hier is mogelijk, mits de muuraanzetten behouden blijven. Op deze manier blijft de historische indeling afleesbaar.

Tot slot worden ingrepen voorgesteld in het stalgedeelte. Zo wordt de 'blauwe muur' gerestaureerd en gewijzigd. Hiervoor dient nog een nader plan uitgewerkt te worden. Ik adviseer om deze nadere uitwerking aan de gemeentelijke erfgoedcommissie ter advisering voor te leggen. Tevens wordt voorgesteld om de vloerhoogte gelijk te trekken. Het eerste kalverenhok blijft hierbij ongewijzigd, zodat afleesbaar is hoe deze oorspronkelijk functioneerde. De grup verdwijnt met het verlagen, maar blijft afleesbaar in de nieuwe vloer. Ik begrijp dat deze ingrepen vanuit functioneel oogpunt noodzakelijk zijn. De cultuurhistorische waarden worden niet onevenredig aangetast. Ik ben daarom akkoord met dit voorstel.

Boerenerf

De boerenhoeve Buitenrust bestaat uit een 19^e -eeuwse stolpboerderij, een veestal uit ca. 1930 (welke reeds is verdwenen) en twee toegangsbruggen met ijzeren poorten over de wegsloot. Voorgesteld wordt om de brug met toegangspoort naar links te verplaatsen ten behoeve van een veilige parkeersituatie. Hoewel de monumentale toegangspoort niet meer op de oorspronkelijke plek staat, blijft de historische context gehouden. Ik heb dan ook geen bezwaar tegen deze ingreep.

Voor wat betreft de inrichting van het boerenerf geef ik graag mee dat deze het agrarisch karakter dient te behouden. Ik adviseer om een inrichtingsplan ter goedkeuring aan de gemeentelijke erfgoedcommissie voor te leggen.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift verleende omgevingsvergunning

Graag wijs ik u op de verplichting in artikel 10.22a van het Omgevingsbesluit om de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap binnen een week na verlening van een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit een afschrift van de vergunning toe te zenden. Dit kan door toezending aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, via de Samenwerkingsfunctionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Adviseur Architectuurhistorie